

НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ ПО ФИЗИКА

16 – 18 март 2007 година, гр. Сливен

РЕШЕНИЯ И УКАЗАНИЯ

За 8. клас

Задача 1.

а) При обратно напрежение за диода схемата няма да пропуска ток. (1 т.) При право свързване схемата е подобна на две последователно свързани съпротивления с

големени по 1Ω , откъдето намираме $I = \frac{U}{2}$, (1 т.) но при условие, че падът върху

диода не превишава $0,5V$, т.е. при $0 < U < 1V$, (1 т.) .При напрежения $U > 1V$ поведението на схемата ще се определя само от последователно свързаното съпротивление с големина 1Ω , върху което има напрежение $U - 0,5 V$, (1 т.) – т.е.

$$I = \frac{U - 0,5}{1}, (1 \text{ т.})$$

б) При отрицателно напрежение върху диода той няма да пропуска ток, но ток ще тече през веригата, съставена от последователно свързаните омови съпротивления с

общо съпротивление $R = 1 + 1 = 2\Omega$, откъдето $I = \frac{U}{2}$. (1 т.)

При положително напрежение върху диода и напрежение върху него в интервала $0 < U < 0,5V$ диодът е подобен на съпротивление с големина 1Ω , а схемата ще има общо

съпротивление $3/2\Omega$. (1 т.). Откъдето получаваме за тока $I = \frac{2U}{3}$, (1 т.), което отговаря

на напрежение $0 < U < 1,5V$ върху цялата схема. (1 т.)

При напрежения $U > 1,5V$ диода ще пропуска произволен ток, но ще има постоянно напрежение от $0,5V$ върху него и зависимостта е както в подусловие а)

$$I = \frac{U - 0,5}{1}, (1 \text{ т.})$$

Задача 2.

а) При падане на монетата от височина h , потенциалната и енергия mgh се превръща в кинетична (1 т.). При ударът в земята 60% от тази енергия се превръща в топлина, която загрява монетата

$$0,6m \cdot g \cdot h = c \cdot m \cdot \Delta t \quad (1 \text{ т.})$$

$$\Delta t = \frac{0,6gh}{c} = 0,76 \approx 0,8^\circ C \quad (1 \text{ т.})$$

Тъй като полученият резултат не зависи от масата на монетата, то ако удвоим масата и, нагряването ще остане същото. (1 т.)

б) Необходимото количество топлина за загряване на $1,00m^3$ вода определяме от $Q = cm\Delta T$, (1 т.), като масата m определяме чрез плътността и обема $m = \rho V$

$Q = c\rho V\Delta T$, (1 т.). Това количество топлина трябва да е равно на получената от колектора мощност

$$P = 550 \times 6,00 = 3300W, (1 \text{ т.}), \text{ умножена по съответното време.}$$

$$P \cdot \Delta t = Q, (1 \text{ т.})$$

$$\Delta t = \frac{c\rho V\Delta T}{P}, (1 \text{ т.}) \text{ или } \Delta t = 50,9 \times 10^3 s = 14,1 h \approx 14 h, (1 \text{ т.})$$

Задача 3.

а) При спускане по склона на шейната действат две сили – силата на тежестта mg , насочена вертикално надолу, и реакцията на опората R , перпендикулярна на склона. Силата R не върши работа (0,5 т.) и от ЗЗЕ имаме

$$E_1 = E_2, (0,5 \text{ т.})$$

откъдето следва

$$mgh = \frac{mv^2}{2}, (1 \text{ т.})$$

$$v = \sqrt{2gh} \approx 14 \text{ m/s}. (1 \text{ т.})$$

б) По определение работата A на силата на тежестта е равна със знак минус на изменението на потенциалната енергия

$$A = E_{п,1} - E_{п,2} = mgh - 0 = 6 \text{ kN}. (3 \text{ т.})$$

в) По хоризонталния участък работата A_f на силата на триене е

$$A_f = \Delta E_k = -\frac{mv^2}{2}. (1 \text{ т.})$$

От друга страна

$$A_f = -fs = -kNs. (0,5 \text{ т.})$$

По третия принцип на механиката нормалният натиск N е равен на реакцията на опората R (0,5 т.), а тъй като шейната се движи само хоризонтално

$$R_1 = mg. (0,5 \text{ т.})$$

Тогава имаме

$$kmg s = \frac{mv^2}{2}, (0,5 \text{ т.})$$

$$s = \frac{v^2}{2kg} \approx 5 \text{ m}. (1 \text{ т.})$$